

Viite: KHO:n kirje 08.10.2013 Diaarin:o 2496/1/13

Vastineiden ja selityksen johdosta ILYY ry lausuu:

1) Sonkajärven kunnanhallitus (16.9.13) vahvistaa aiemmalla lausunnollaan, että päästöjen arvioinnilla on merkitystä 24.6.1996 vahvistettuun Itä-Sonkajärven rantayleiskaava-alueeseen. Mielestämme tämä tukee valituksen näkemystä siitä, että Vapon vaikutus turveainesten päästölähteenä olisi tullut arvioida ISAVI:ssa tarkemmin. Muistutusvaiheessa muidenkin kuin ILYYn toimesta kävi ilmi, että virkistyskäyttöarvoon vaikuttaa juuri turveaineksen lisääntyminen uimavesissä ja hiekkakaistoilla.

Kun kunta on investoinut Jyrkän kylän jätevesien puhdistamiseen, on luonnollisesti että kunta edellytti ISAVI:lta tiukempaa säätelyä. Kunta vastustaa laajennusosia: "Alueen vesistöjen kannalta turvetuotannon laajentaminen ei ole perusteltua, vaan ristiriidassa tehtyjen vesiensuojeluinvestointien kanssa."

2) Ylä-Savon SOTE-kuntayhtymän (3.9.13, jäljempänä SOTE). kanta ei ole muuttunut. Se vaati, että vesiensuojelutoimien toimivuus tulee varmistaa myös suurten virtaamien aikoina. Näin ei ole mielestämme menetelty ISAVIn lupaehdoissa. SOTE huomautti, että pintavalutuskenttä 1:n mitoitus ei vastaa ympäristönsuojeluoppaan minimiä eli 3,8 % valuama-alueen pinta-alasta (jotta kenttä toimisi hyvin). SOTE painotti, että Päsmärinsuon kuormitus on nostanut Suurensuonpuron (purku-uoman) kiintoaine- ja typpipitoisuuksia. ILYY huomauttaa, että Suurensuonpuron päästöt menevät suoraan Päsmärijärveen.

3) Vapo 3.10.13. Kun ottaa huomioon edellisen, SOTE:n viranomaislausunnon - ja siinä referoituun luvanhakijan väitteen että vaikutuksia ei ole enää havaittavissa Päsmärissä, on vastassa selvä määrittelyongelma, johon ILYY on vaatinut ennakkoratkaisupyyntöä. Se tarkoittaa kysymystä: mitä on se aines, jota ei luvituksessa määritellä, mutta jonka sekä kunta että SOTE:n ympäristölautakunta tietävät Päsmärijärvestä. Päsmärinsuon turveaines on laskeutunut Päsmärijärven pohjille, ja se on havaittavissa mm hiekkapohjien peitteinä.

Jos "vaikutuksia ei ole enää havaittavissa Päsmärissä", on kysyttävä mihin Suurensuonpuron turvepäästöt (jotka tulevat pääosin turvekentiltä) joutuvat ja miten ne muuntuvat vesistöissä. Kun ISAVI ei vaatinut lisäselvityksiä näin selvässä syysuhteessa (puron purkama aines Päsmärijärveen), eikä esim sedimenttiselvityksiä, ympäristöluvitusta ei huomioinut turvejätevesiä Suomen velvoittavien vesistöjä koskevien direktiivien mukaisesti.

Mittauksissa tai ELY:n vedenlaatuluokituksissa edellistä ei ole voitu määritellä, koska hiekkapohjien käyttökelpoisuus tai -laatu ei ole osa ELY:n valvonnan tai lupapäivityksen vakioarviointeja.

Edellä mainituilla syillä toistamme, että ennakkoratkaisupyyntö on tarpeen sen selvittämiseksi, onko valituksessa mainittuja direktiivejä sovellettu ISAVI:n Päämäärinsuo päätöksessä kansallisesti oikein. Lisäksi Päämäärijärvi on määritelty ISAVI:n toimesta turveainesten sekoittumisvyöhykkeeksi tavalla joka haittaa alueen rantakaavoitettua käyttöä.

Iisalmen Luonnon Ystävien yhdistys ry. (ILYY)

Jarmo Yliluoma puheenjohtaja

Pertti Kaarakainen taloudenhoitaja